

Zajímavosti ze školních kronik

Oslavy 150. výročí hornokrutské školy v roce 1999

Z novodobé kroniky školy vybíráme část zápisu o školním roce 1999/2000, která popisuje oslavy 150. výročí školy:

„Školní rok 1999/2000 byl pro naši školu především rokem 150. výročí vysvěcení budovy hornokrutské školy.

Přesné datum výročí je 30. září, kdy byla před 150 lety, o posvěcení roku 1849, slavnostně vysvěcena nová dvoutrídni škola – jižní část dnešní školní budovy. Oslavy tohoto výročí však pro nás vlastně započaly již v „magický“ čtvrtek 9.9.1999, kdy bylo před školou místo původních tují, které zde rostly od dubna 1964, vysazeno sedm nových, které jsme nazvali „jubilejní“.

V pátek 24. září 1999 vyšla v Kolínském deníku celostránková příloha věnovaná tomuto výročí, kterou napsal Martin Drahovzal, redaktor KD a učitel ZŠ a ZUŠ Kouřim. Stránka s titulem „Osm generací prošlo třídami školy v Horních Krutech“ a s podtituly: „Ohlédnutí – Školní život včera a dnes, O minulosti hovoří kroniky... o dnešku současníci“ – mapuje nejdůležitější mezníky zdejšího školství od dob třicetileté války do dnešních dnů. Hornokrutsku je na této stránce věnována také pravidelná rubrika Vybráno ze starých letopisů, kronik a vyprávění – pověsti: O původu jména Krakovec, padlém důstojníkovi a pokladu v hornokrutské kostnici. Mimo jiné je zde také publikována unikátní fotografie žáčků 1. třídy z roku 1930 s řídícím učitelem Ludvíkem Zemanem.

„Výroční den“ – čtvrtek 30. září 1999 – jsme zahájili společným poslechem rozhlasu, kde stanice Praha v pořadu Dobré jitro (se Světlou Lohonkovou) před osmou hodinou uvedla rozhovor s pozvánkou na oslavy výročí školy, který s ředitelkou Danou Oplovou natočila redaktorka Českého rozhlasu 2 – stanice Praha Helena Dubničová. Od 10 hodin jsme pak jako dárek našim žákům shlédli spolu s dětmi a učitelkami z mateřské školy pestrý pořad různých uměleckých výkonů nazvaný Show pro malé i velké. Program byl velmi pěkný a měl u dětí i dospělých velký úspěch.

Oficiální oslavy pak byly zahájeny v pátek 1. října 1999 v 10 hodin, kdy jsme v naší škole přivítali řadu vzácných a vážených hostů. Školu poctili svojí přítomností např. ředitel Školského úřadu Kolín ing. Jan Kejklíček a vedoucí organizačního oddělení p. Milan Adamec, dále starostové okolních obcí - za Kouřim pí starostka Zuzana Chmelová a tajemník ing. Josef Klouda, z Barchovic p. Lubomír Volf. Mezi vzácné hosty patřili také bývalí ředitelé – p. Jan Slavíček (1961– 1963), Miroslav Schilk (1976 – 1983) a zejména pí Helena Cháberová, která byla ředitelkou tehdy národní školy v letech 1950 – 53, ale její působení na zdejší škole – většinou jako

elementaristky – je ohraničeno lety 1942 a 1989 (s krátkými přestávkami) – kdy zde odučila tři generace dětí. Čtyřlístek bývalých ředitelů doplňuje Květoslava Slavíčková (1983 – 1994), která je v současné době učitelkou zdejší školy. Mezi nejvzácnější hosty patřila také pí Blažena Pavlíková, manželka řídícího učitele Jaroslava Pavlíka, který školu vedl v obtížných podmínkách válečných let (1940–45). Slavnosti se zúčastnili také hosté z kouřimských škol (a současně bývalé zdejší učitelky): ředitelka ZŠ Kouřim a hornokrutská rodačka pí Helena Tintěrová a její zástupkyně Jaroslava Miksová, ředitelka zvláštní školy Marta Chytková a dále ředitelka MŠ Horní Kruty Radka Vedralová. Za zdejší obecní úřad, který byl naším spolumhostitelem, byli přítomni starosta Bohuslav Vedral, jeho zástupkyně pí Jana Šmejkalová a administrativní pracovnice pí Jitka Ledašilová.

Hosté zhlédli a vyslechli krátké vystoupení našich žáků, kteří na úvod s velkou chutí zazpívali aktuální obměnu známé písničky Zdeňka Svěráka (v našem pojetí: Škola má narozeniny), při které vyzvali přítomné hosty k zvednutí číše do velké výše a trojímu „ťuknutí“ na dlouhý život naší milované školy. Poté ředitelka školy krátce seznámila přítomné s pozoruhodnou historií zdejšího školství. Po pozdravech hostů se všichni odebrali k prohlídce školní budovy, prodejní výstavy žakovských prací a expozice z historie školy, instalované v 1. třídě. K prohlédnutí zde byly připraveny historické školní kroniky a další archívní materiály (ty vzácné ovšem pouze v prosklené vitríně), dále např. prvorepubliková vysvědčení, dřevěný penál a břidlicová psací tabulka, staré učebnice, ale zejména velké množství fotografií, které mapovaly historii školy od 20.let dvacátého století. Připraven byl i malý kvíz, týkající se zajímavostí a perliček z historie hornokrutska.

Obdobná slavnost se týž den konala ještě od 14 a 15 hodin.

Následující víkend i celý další týden pak byl ve znamení „Dnů otevřených dveří“, kdy, jak napsal Martin Drahovzal v článku do Kolínského deníku nazvaném Školu si přišlo prohlédnout nečekané množství lidí, skutečně snad „stovky lidí využily během víkendu možnosti navštívit místní základní školu“. Na památku si pak kromě jistě příjemných zážitků a suvenýrů v podobě dětských rukodělných prací odnesli i patnáctistránkové povídání Z historie hornokrutské školy, které z kronik a dalších materiálů zpracovala ředitelka školy.

Návštěvní kniha z těchto dnů obsahuje mnoho krásných slov a ocenění, ale i mnoho zajímavých svědectví. Nejstarší „žakyní“, která školu navštívila, byla paní Anna Kučerová, rozená Švorbová. Žije v Praze a o oslavách se dozvěděla z rozhlasu. Dnes je jí 88 let a do zdejší školy chodila v letech 1917–1920! Na „druhém místě“ pak jsou pánové : prof. L. Votruba (původně z Radlic) a Ladislav Procházka (z Bohouňovic), kteří byli žáky školy na počátku dvacátých let. Nejstarší návštěvníci našich oslav pak byla 89 letá paní Blažena Dvořáková, manželka učitele Františka Dvořáka, který zde vyučoval v letech 1929–1932 a ve školním roce 1936/37 zde působil jako zatímní řídící učitel.

V pondělí 4. října 1999 se pak konala žakovská oslava, jejíž součástí bylo i představení pohádky Tři veteráni, kterou žákům ZŠ i MŠ přijeli zahrát děti ze ZUŠ Kouřim (dramatického oddělení, jinak žáci kouřimské základní školy).

Odpoledne pak byla před školou – na její jižní straně – zasazena sekvoj, kterou darovali učitelé SOU Sázava Petr Dubnič a Jaroslav Opl jako symbol odolnosti, stálosti a trvalosti. Sekvojovec obrovský, tzv. mamutí strom z čeledi tisovcovitých, je jeden z nejmohutnějších organismů na Zemi, dorůstá výšky přes 100 m a obvodu kolem 30m, dožívá se průměrně 600 let, doložené stáří nejstaršího stromu je 1330 let a stáří některých jedinců se odhaduje až na 2000 let.

Vzpomínkový týden pak završilo v pátek 8. října 1999 neformální setkání bývalých i současných učitelů zdejší školy.

Lze říci, že zájem bývalých žáků několika generací i široké veřejnosti o výstavu z historie školy a doprovodné akce naprosto předčil všechna očekávání. Atmosféra slavnostních dnů prvního říjnového týdne, plná vzpomínek, radosti a dojetí, se zcela jistě nesmazatelně zapsala do paměti všech zúčastněných. Po těchto zdařilých oslavách jsme zaznamenali významné zlepšení vztahu rodičů i pohledu nadřízených orgánů i veřejnosti na školu a na naši práci. Z této skutečnosti čerpáme naději, že zdejší škola má nejenom svoji zajímavou a pestrou minulost, ale že má snad také budoucnost.“